

21 Radical

COTIDIAN INDEPENDENT • SIBIU

Anul III,
(CCIL)
Nr. 501
Joi,
19
noiembrie
1992
10 lei

500

Dacă ziarul nostru a ajuns la numărul 500 e o dovadă sigură că în țara noastră s-a schimbat ceva. Și nu orice, pentru că multe nu s-au schimbat. A intrat în noi ceva ce nu se mai poate indexa. Ceva ce nu mai poate fi legat: CUVINTUL. Și el, cuvântul pleacă neînclăntuit spre cei ce-l pot pricepe, spre cei ce-l vor (fie și pentru a-l nega), spre cei ce-l așteaptă întru desăvârșirea lor sau întru îndoială. Dar pleacă. Și se întoarce înapoi în înțelesuri. El pleacă

cinstit, cu încărcătura lui de onestitate și, pe parcurs, poate fi terfelit, scuipat, dar niciodată ticăloșit de ticăloșii pe care i-a lovit. Credem cu toată ființa noastră că facem ceva bun atunci când lovim în rău. Că se întoarce uneori, lovindu-ne, asta-i altă treabă. Important e că am rămas pe redută. Atâția citi am rămas (din 2 ianuarie 1990). Puțini. Cum puțini mai cred în idealul înscris pe frontispiciul ziarului: LIBERTATE, DEMOCRAȚIE, ADEVĂR.

Că acum adevărul umblă cu capul spart, nu se mai miră nimeni, așa cum nici noi nu ne mai mirăm de amenințările cu spartul capului.

Ceva însă trebuie să știe puținii noștri cititori: sîntem încă prea puțini cei care vrem cinstit radicalizarea societății românești. Dar ziarul „21 — Radical” nu va abandona idealul din care s-a născut:

LIBERTATE,
DEMOCRAȚIE,
ADEVĂR.

„R”

Citiți în pagina 2

Un începător
într-ale ziaristicii
românești

Conflict de muncă
la S. C. „INDES”
S. A. Sibiu

„Va trebui să aveți o nouă revoluție”

Aflat la capătul citorva săptămîni de documentare în țara noastră, dl. Simon Montefiore — redactor al cotidianului londonez „The Daily Mail” (cu un tiraj zilnic de 3 milioane exemplare) a avut amabilitatea să împărtășească ziarului nostru câteva din impresiile sale despre România.

— Care sînt părerile dumneavoastră despre presa românească?

— E din ce în ce mai plină de viață, pe măsură ce se descentralizează. E foarte bine că apar din ce în ce mai multe ziare. Cu cit mai multe cu atît mai bine. Și în Marea Britanie avem foarte multe ziare și altele continuă să ia naștere, ceea ce e un lucru încurajator. Cu cit se discută mai mult și există mai multe puncte de vedere cu atît se consolidează democrația.

— Ce părere aveți despre România?

— Din punct de vedere politic, situația pare stabilă, dar sînt îngrijorat de faptul că nu se regăsește îndeajuns de mult sentimentul democratic la populație, în special la țărani și la cei din mediul rural. Cred că aceasta se datorează faptului că nu funcționează bine sistemele de comunicații și atît de necesarele programe de educație democratică, nu au ajuns, din această cauză, la oamenii aceia. Această educație trebuie făcută de dumneavoastră și de ziarele liberale cum este ziarul pentru care lucrați și altele. În caz contrar cei din zonele rurale vor vota mereu cu cei de la putere, pentru simplul motiv că sînt la putere și reprezintă autoritățile...

— Dar dacă aceștia nu citește presa?

(continuare în pag. a III-a)

Marius GHEORGHIU

Conferință de presă

Fără menajamente

Ne respectăm promisiunea făcută deunăzi și revenim la conferința de presă a domnului deputat Raymond Luca (din PNL-AT) dezamăgindu-vă iarăși că nu vom putea da decît o parte din problemele abordate. În consecință, în această „continuare” vom recurge la constrîngerea cititorilor spre un efort de rememorare a altor analize (comentarii) recent apărute în presa politică românească. Bunăoară, chiar și pentru cei mai puțin inițiați este evident faptul că există o acerbă luptă între FDSN și FSN — se arată cu degetul, incriminîndu-se reciproc pentru dezastrul economic actual, de parcă n-ar fi fost împreună la conducere, pînă acum (parcă de acum încolo...). Desigur, s-au despărțit, altoind pe aceeași tulpină de răsura (cu o floare) încă trei trandafiri declarîndu-se specii aparte, dar ghimpii au rămas aceași — veni, noși. Și asta n-ar fi fost cine știe ce, dar, paradoxal, pușcurile cu gloanțe de cîlți între FDSN și FSN a slăbit adevărata opoziție, comisiile parlamentare au fost acaparate, în majoritate, sau cele mai importante, de partidele care trag spre stînga — mai abile, mai versate, mai fără scrupule morale. Bunăoară (proastă treabă) PSM s-a înstăpinit pe industrie-servicii; comisiile de privatizare nu sînt decît în Se-

nat; comisia culturală e a mastodontului Păunescu. Dar, după niște opinii optimiste chiar această șandrama parlamentară va conduce spre reunirea opoziției.

Nu vreau să mai revin la componența guvernului — auziat, văzut, spălat, bușumtat de parlament — însă o chestiune ce mi se pare de-a dreptul retrogradă este aceea a consiliului economic — „un adevărat cenzor al deciziilor guvernamentale” (caracterizarea aparținînd, stricto sensu, domnului deputat Luca, de acum specialist în depistarea „invirtelilor” fedesenisto-ijiescene).

Dar să revenim puțin la niște chestii mai politice (aici fac o paranteză pentru că, iată, Nicu Ceaușescu e „pus pe liber” fapt ce ne amintește de o amenințare a individului, într-una din ședințele procesului său: „Păi stai puțin că aici intrăm în politică, așa că...”. Și așa că... iată e liber. Deci, niște chestii mai politice (nu guvernamental gospodărești).

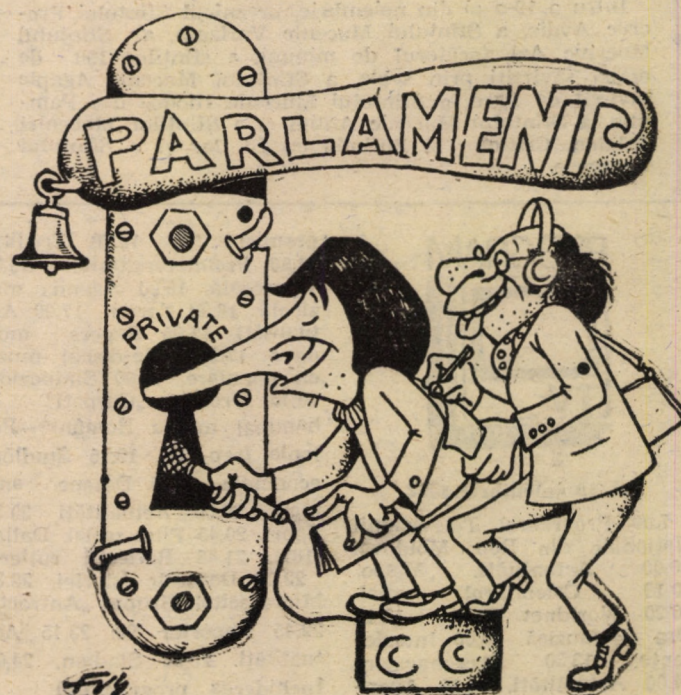
Venind vorba în conferința de presă de la care (mai) facem relatări despre... „primiți cu Mânzatu?” (adică încercarea republicanilor să-și adune ceva butico-partide în jurul lor, magnetizîndu-l și pe Câmpeanu — paradoxalul) dl. Raymond Luca are o părere pe care nu ne obligă nimeni,

nici chiar rațiunea — cu sau fără Rațiu — să o acceptăm și anume: „partidele sînt de toate nuanțele, electoratul însă este mai de stînga și mai de dreapta; partidele încă nu s-au radicalizat (nu e vorba aici de PNL-AT, clar de dreapta); electoratul s-a radicalizat”. După părerea noastră — a celui care scrie aici — nici electoratul nu s-a radicalizat, dacă ținem cont de ceea ce s-a întîmplat la alegerile recente, pentru că noi vedem în radicalizare o problemă de fond, și anume: esențializare în opțiune, găsirea rădăcinii sănătoase din care să crească arborele societății viitoare. Dar, mă rog, noi spunem ceea ce am auzit și vă rugăm să ne credeți, auzim bine. Încercăm să nu fim nici de dreapta nici de stînga, ci drepti. Sîntem — nici nu se poate altfel — de acord cu afirmația domnului deputat Luca: „centrul este al obligațiilor politice” — vedem aici o cumpănă a guvernării, care deocamdată nu este.

Ca atare... spre o nouă guvernare. Adică spre niște alegeri anticipate. Dar pe acestea dl. deputat Luca nu le vede — poate nici noi — decît peste doi ani. Deși șandramaua ar trebui să se dă-

(continuare în pag. a III-a)

TRAIAN SUCIU

Un începător într-ale ziaristicii românești...

Străzi de un farmec deosebit te întâmpină, dacă pătrunzi pe lângă Bastionul Haller... pe strada Manejului cu vechile ziduri de apărare și Turnul Bărbierilor. De aici începe ulița Șelarilor cu Biserica Franciscanilor încinsă de puternice contraforturi, cu ferestre ogivale gotice, prin care, se cern, discret raze de soare, asupra Madonei din al XV-lea veac.

Ulița păstrează izul epocii apuse...

La numărul patru, se află casa în care a trăit începătorul într-ale ziaristicii românești Ioan Piuariu Molnar. Născut la Sadu — Sibiu în 1749, fiu al preotului Ioan Piuariu (figura legendară Popa Tunsu). Urmează liceul la Sibiu, după care se dedică treburilor medicale. Prin 1774 termină Facultatea de Medicină din Viena (primul medic titrat român). Este numit în Banat ca doctor, apoi din 1777 se mută la Sibiu unde fusese înălțat la gradul de medic oculist al Transilvaniei. Chirurg celebru, este chemat în Țara Românească, Moldova și la Viena de diferite personalități, pentru leucirea ochilor. Om de știință, oculist cu renume, iluminist strălucit Ioan Piuariu Molnar, este un spiritus rector al mișcării culturale din Transilvania. Bun îndrumător, are relații vaste cu toate straturile sociale și politice. Devine un om foarte solicitat.

Prieten cu corifeii „Școlii Ardelene” și cu episcopul Iosif al Argeșului, cu Naum Râmnicăneanu și Ienăchiță Văcărescu, cu arhimandritul Nicodim Greceanu de Râmnic, cu Dimitrie Tichindeal și Paul Iorgovici, cu prințul Barbu Știrbei, cu tipograful Martin Hochmeister și Petru Barth. În 1781 publică Ode Entru pomenirjea... în tipărița lui Martin Hochmeister — Sibiu. Peste un an realizează un Memoriu către guvern pentru sporirea școlilor românești din Transilvania. În vara anului 1783 însoțește pe împăratul Iosif al II-lea venit în vizită la Sibiu și Sadu. Toamna se căsătorește cu Ana Regina Sebastian, naș fiind marele negutător Constantin Hagi Pop, ctitorul Bisericii din Groapă.

Are rol de pacificator în perioada răscoalei lui Horia, Cloșca și Crișan. În ajutorul sătenilor, publică în 1785 lucrarea Economia stupilor acuma întâi izvodită și dată de Ioan Molnar doctorul de ochi în Marele Principat al Ardea-

jului, tipografia lui J. Kurzbeck — Viena. Preocupat de cultivarea limbii române, în 1788, realizează Deutsch Wallachische Sprachlehre, tip. J. Kurzbeck — Viena, după care imprimă apoi un Vocabular german-român. În 1789, pune bazele primei gazete românești Foaițe românească pentru econom (Wallachische Zeitung für Landman). Alături de alți cărturari, publică la Iași în 1791 un SUPLEX LIBELLUS VALACHORUM (Reprezentatio et humillimae preces universae in Transylvania valachicae nationis...), an în care i se creează o catedră la Facultatea de Medicină din Cluj, unde Ioan Piuariu Molnar este cel dintâi profesor român de rang universitar. La 21 martie 1792 pentru activitatea sa desfășurată este înobilat.

În 1793 realizează gazeta bihebdomadară Vestiri filosofice și moralicești și prima lucrare medicală din țară: Paraenesis ad auditores chirurgiae in lyceo academico Claudiopolitano habita a Ioanne Molnar de Müllersheim, de morbis et medicina oculorum quum primum sua Collegia ordiretur — Tipis Martini Hochmeister.

Îndeamnă pe Dimitrie Ierovici, în 1794, să publice la tipografia lui Petru Barth, Alexandria.

În anul 1795, este frământat de înființarea la Sibiu a Societății filosofice a neamului românesc în Marele Principat al Ardealului și publică înființarea Societății filosofice din Ardeal. Prin 1798 realizează în tipărița lui Petru Barth începuturile temeinice ale istoriei de obște. Istoria veche. Partea dintâi și în tipografia de la Buda, Retorica adevărată și întocmirea frumoasei cuvintări. Acum întâi izvodită pe limba românească.

În 1800, traduce și imprimă la Buda Istoria universală, adevărată de obște, care cuprinde în sine întâmplările veacurilor vechi, întocmită prin signor Millot, membru Academiei Franceze din Lion. Tot aci în perioada anilor 1803—1811, tipărește o serie de Mince, Evanghelii și Octoihuri, care sînt apoi răspândite în țările române.

În 1803 publică traducerea învățătură adevărată pre scurt a vindeca boala sfrantului, tipografia Barth — Cluj. Prin 1808 mai imprimă la Sibiu Povățuire cu praxis — că-

tră sporirea stupilor.

Acest mare cărturar iluminist se stinge la 16 martie 1815 și este înmormintat în curtea Bisericii din Groapă. Fiul său Josef (trăit o perioadă la Viena), la 16 martie 1827 scoate la licitație și vinde pămîntul și Fabrica de postav de la Sadu (înființată de tatăl său).

Poate... oamenii de suflăt din Sadu... s'or gîndi cu timpul, să realizeze un monument în sat, în amintirea doctorului Ioan Piuariu Molnar... și la Biserica din Groapă să i se ridice o cruce la căpătîiul mormîntului... acum cînd s-au împlinit 177 de ani de la trecerea lui în nemurire...!

Primo CESARI

În clădirea din Sibiu, str. Șelarilor nr. 4, a locuit o vreme primul medic oculist și cărturar Ioan Piuariu Molnar (1749—1815). Colaborator la „Supplex Libellus Valachorum”. Originar din Sadu, jud. Sibiu.

Conflict de muncă la S. C. „INDES” S. A.

Administrația acuzată de nerespectarea contractului colectiv de muncă

Luni, 16 noiembrie a.c., de la ora 14,30, Sindicatul liber „Independența” Sibiu („SLIS”), a organizat la sediul S.C. „INDES” S.A., din str. Ocnei nr. 33 („Independența I”) un miting de protest. „SLIS” acuzînd conducerea societății, în special pe dl. ing. Ștefan Șoiman, directorul general, de nerespectarea clauzelor contractului colectiv de muncă. La miting au luat parte cîteva mii de salariați ai S.C. „INDES” S.A. A lipsit tocmai dl. Șoiman, plecat în... Ungaria (?), care simbătă, 14 noiembrie, comunicase conducerii „SLIS” că-și depune mandatul, dar nu demisionază. Fără comentarii.

De menționat că încă din ziua de joi, 12 noiembrie, sindicatul liber comunicase Consiliului de administrație și Consiliul Împunătorilor Statului, scopul, data și ora organizării mitingului de protest. La miting au luat cuvîntul din conducerea „SLIS”-ului, lideri sindicali ai fabri-

cilor și secțiilor S.C. „INDES” S.A., iar din partea conducerii societății dl. Teodor Gâmbuțan, director general adjunct.

În esență, „SLIS” consideră că principalele cauze ale conflictului din întreprindere sînt criza managerială (provocată de lipsa de fermitate a actualei conduceri a societății și în special a d-lui director general) și neîndeplinirea măsurilor prevăzute de contractul colectiv de muncă. „Din cele 88 de clauze ce au fost inițial acceptate de către administrație, au fost realizate pînă în prezent doar 44”, afirmă dl. Ovidiu Repede, vicedir sindical (al „SLIS”). Sindicatul liber acuză conducerea societății de incapacitate de a asigura, pe termen mediu și lung, continuitatea procesului de producție la nivelul personalului existent.

Dl. Teodor Gâmbuțan, director general adjunct al S.C. „INDES” S.A., a căutat să raporteze situația actuală a întreprinderii la situația generală a economiei naționale. D-sa a invocat dificultățile tranziției la economia de piață, a expus programul de omologare de către „INDES” a unor noi produse (mori, întorcătoare de fin, autoclave ș.a.), subliniind că administrația societății a luat contact cu partenerii străini, urmînd ca pentru anul 1993 cifra de afaceri să fie asigurată pe baza comenzilor de export. Participanții la miting (în marea lor majoritate muncitori) nu s-au arătat a fi convinși de asigurările d-lui director Gâmbuțan. „De promisiuni sîntem sătui”, a exclamat la un moment dat o voce din mulțime.

În încheierea mitingului (la ora 15,10), dl. Marius Vingerzan, liderul „SLIS”-ului, i-a anunțat pe participanți că sindicatul „se consideră îndreptățit să decidă asupra continuării conflictului de muncă cu declanșarea acțiunilor greviste și deschiderea unei acțiuni în justiție împotriva administrației pentru nerespectarea clauzelor contractului colectiv de muncă”.

Într-un număr viitor al ziarului nostru vom căuta să prezentăm și poziția conducerii S.C. „INDES” S.A. asupra conflictului de muncă din cadrul societății, conflict care moacă de mai bine de un an, și care a devenit acut ca urmare a stării generale a economiei naționale.

Ovidiu TOMULEȚIU

Calendar creștin

Întru a 19-a zi din noiembrie, praznicul Sfîntului Prooroc Avdie, a Sfîntului Mucenic Varlaam, a Sfîntului Mucenic Azi, făcătorul de minuni, a sfîntilor 150 de ostași săvîrșiți prin sabie, a Sfîntului Mucenic Agapie săvîrșit de fiare, a Sfîntului Mucenic Ilidor din Pamfilia, a Sfîntului Mucenic Antim și a Sfîntilor Mucenici Talaleu, Cristofor și Eufimie cu fiii lor și a Sfîntului Panharie.

Joi, 19 noiembrie 1992

7.00 Programul Televiziunii Naționale din Rep. Moldova.
10.00 Actualități. Meteo.
10.10 Calendarul zilei.
10.20 Worldnet Usia.
Ora de muzică. 13.00 Interferențe. 13.30 Jazz-magazin.
14.00 Actualități. 14.15 Avan-

premlera TV. 14.20 Tradiții. 14.50 Preuniversitaria. 15.30 Telescoală. 16.00 Agenda muzicală. 16.30 Forum. 17.00 Actualități. 17.05 Repere moldave. 17.35 Tele-discul muzicii populare. 18.00 Simpozion. 18.45 Trofeul „Carpați” la handbal masculin: România—Polonia (rep. II). 19.15 Studioul economic. 19.45 Desene animate. 20.00 Actualități. 20.35 Sport. 20.45 Film serial. Dallas (181). 21.45 Reflectii rutiere. 22.00 Dosarele istoriei. 22.30 Microrecital. Grupul „Antracit”. 22.45 Reporter '92. 23.15 Actualități. 23.30 Stadion. 24.00 Închiderea programului

Dialog cu cititorii

● Dl. MOCAN VASILE (str. 9 Mai nr. 27), în ziua de 13 noiembrie a.c. a cumpărat de la Librăria ABC 10 coli de hîrtie de scris cu 20 lei, iar la Librăria „Dacia Traiană” același produs, aceeași cantitate a costat cu 10 lei mai mult. Pe bună dreptate omul nu știe ce să mai creadă.

● Dl. CODRUȚ H.P. ne sugerează să schimbăm numele ziarului. Să-i zicem „Speranța”. Într-adevăr ne dăm

seama că mulți din semenii noștri și-au pierdut orice speranță, mai ales după alege-rile generale.

● La apelul lansat prin ziarul nostru, d-na MOINESCU MARIA (Calea Dumbăvi 65), a dorit să își exprime părerea cu privire la curățenia orașului: „Să se măture în fața fiecărei curți, bloc sau magazin, sub controlul Primăriei. Cel care mătură să ridice și grămezile de gunoi. Să se aplice amenzi celor care aruncă gunoi pe străzi”. Așa să fie!

Gabriela BALAN

S. R. L.

str. Samuel Brukenthal nr. 2,
tel. 41 81 08; 41 59 98; 41 52 10;
41 81 18 (prefix 92)

Redactor șef: Traian Suciu ● Secretari redacție: Ioan Ro-dean, Eugen Săucea ● Redactori: Gabriela Balan, Natalia Droc, Lucian Filip, Marius Gheorghiu, Ion Gîrnod, Ștefan Mihai, Ovidiu Tomulețiu ● ISSN 1220 — 8124 ●

Tiparul: POLSIB S.A. Sibiu

Fără menajamente

(Urmare din pag. I)

rime mai devreme, ca să începem cu o fundație serioasă. Viața (vai de ea) va rezolva și drăcia asta.

Chiar dacă ne-am jucat puțin cu vorbele, credem că ați realizat „optimismul” nostru, mai subțire decât al domnului deputat. (Personal sînt un sceptic structural, dar asta nu contează pentru conturile politicienilor). Domnia sa — dl. Luca — are convingerea că actuala structură parlamentară dă posibilitatea opoziției să nu admită legi proaste, împotriva progresului și, pe plan politic, împotriva democrației, contrînd astfel puterea; opoziția are posibilitatea să contracareze mașina de vot a puterii. Și nu vor mai putea fi trecute prin parlament legi antireformă (iarăși îmi bag nasul și zic: nu reformă, ci schimbare radicală). Dar să revenim la niște întrebări.

E normal să existe partide pe criterii etnice? Cînd va fi o lege a partidelor politice? — întrebări ale gazetarelor. Și dl. deputat Luca a răspuns: Este necesară o lege a partidelor, trebuie să fie eliminate buciurile politice create după 1990 (144 partide înregistrate, din care abia 74 au avut liste de candidați pentru Senat și 88 pentru Camera deputaților; din cele care și-au depus liste de candidați abia 12 au intrat în parlament). Dar tot domnia sa susține — democratic — posibilitatea existenței unui număr „infinit” de partide, precizînd: participarea acestora la alegeri e cu totul altceva, adică: să aibă structuri în teritoriu; să aibă statut, program-platformă; să aibă fonduri pentru campania electorală (nu să pretindă bani de la stat); și, desigur, nu

pot fi admise partide pe criterii etnice; firește, nici pe criterii profesionale.

O problemă delicată pentru liberali, pe care dl. Raymond Luca n-a avut posibilitatea și nici n-a vrut să o eludeze a fost fărîmîțarea „marei” partid” liberal. Aici, domnia sa a răspuns paradoxal (contrarîndu-l pe dl. Câmpeanu, care singur s-a definit ca politician paradoxal) printr-o formulare pe care, personal, o consider excepțional de constructivă: „Unificarea mișcării liberale se realizează printr-un proces de excluderi (fărîmîțarea ei se datorează lui Câmpeanu). Este, acum, o perioadă de clarificări ideologice — „săgeata” și „cocoșul” nu sînt nimic, ba am putea spune că sînt mici încurcături. Sintetizînd procesul de unificare a mișcării liberale putem spune că acesta are, pe orizontală, o arie largă: în teritoriu — cunoașterea programelor pe baza cărora convențiile județene vor hotărî unire între PNL-AT și PNL-CD. Asta, în decembrie curent. În ianuarie 1993 va avea loc Congresul de unificare, cu schimbările de rigoare ale Statutului”.

Privind programul economic al PNL-AT nu ne permitem comentarii. Deci: ● PNL-AT este pentru un sistem bancar fără Bancă Națională (? — semnul de întrebare este al nostru) ● privatizarea regiilor autonome ale gazului metan (în acest sens s-au făcut primii pași într-o relație cu o delegație de afaceriști italieni — pentru Centrala Medias) ● o premieră în turism — pentru Mărginimea Sibiului — agroturismul internațional cu participare (pe această temă vom reveni cu niște comentarii) ● ordonanțele de scumpire a benzinei, existente din

1992, s-au amînat, prin voință politică (?) pînă în octombrie; motivația dată acestora de către ministrul Industriei, Dan Constantinescu (adică, alinierea la prețuri internaționale) este ridicolă, nesperioasă; adevarul: singura variantă pentru acoperirea subvenționării altor produse era ridicarea prețului combustibililor ● am ajuns de ripă datorită demagogiei, populismului, încă din primele 6 luni de după revoluție (s-au făcut praf fondurile de investiții) datorită provizoratului jumătăților de măsură, lipsei unei concepții globale asupra reformei economice etc. (și iarăși ne permitem în această paranteză să zicem că puterea politică actuală e în aer, fără o economie privată; deci, avem politică de piață și economie de cabinet).

(Urmare din pag. I)

— Atunci trebuie să vă adresați lor prin televiziune pentru că într-o democrație televiziunea este liberă și multe lucruri folositoare pot fi răspindite prin intermediul acesteia. Se pot prezenta pro-

bogate au început să investească în România, dar nu va fi suficient capital străin investit pînă cînd guvernul nu va fi mai liber, mai democrat decât e acum. Oricum e bine că deja există întreprinderi mixte și cred că e un început bun, chiar dacă e destul de lent.

„Va trebui să aveți o nouă revoluție”

grame de educație politică, civică, economică ș.a.m.d.

— Dar dacă televiziunea nu dorește să prezinte asemenea programe?...

— Atunci va trebui să aveți o nouă revoluție. De fapt nici n-ați avut o revoluție dacă televiziunea nu este liberă, ci ați avut doar o simplă lovitură de stat. În epoca modernă a comunicațiilor de masă definiția unei demonstrații este mass-media liberă. În ceea ce privește aspectele economice e bine că anumite companii

Dar probabil e bine să se înceapă cu libertatea economică, pentru a se ajunge apoi la depline libertăți democratice.

— Ce doriți să transmiteți cititorilor ziarului nostru?

— Mai ales pentru că am vizitat Sibiul, aș vrea să-i asigur pe cititorii dumneavoastră că le voi spune concetățenilor mei că trebuie să viziteze Sibiul care este unul dintre cele mai frumoase orașe din centrul Europei.

— Vă mulțumim.

NICIODATĂ TOAMNA...

...nu fu mai frumoasă, conchidea în chiar primul său volum de versuri, din anul 1927, poetul de la Mărtisor, Tudor Arghezi.

Erau cu siguranță... cuvinte potrivite ce redau întocmai acalmia unei epoci bîntuite la tot pasul de stafia oripilantă a războiului. Pe răbojul timpului s-a încrustat apoi o nouă istorie, cu alte dimensiuni și valențe, în care toamnele nu mai păreau atît de frumoase pe cît erau de bogate. Pentru că în sezonul autumnal se numărau nu doar bobocii ci mai ales... congresele, conferințele și plenarele partidului unic în care, de regulă, era elogiât „rolul conducător al acestuia, în ridicarea țării pe noi culmi de progres și civilizație”.

Stringînd toamnă după toamnă, am pășit cu „mîndrie patriotică” și în epocă de aur,

cu toamne la fel de bogate în... cifre absolute, rodul „noii revoluții agrare” instituite de către „cel mai iubit fiu” și cu care — în mod sistematic — am început să fim hrăniți în detrimentul evident al roadelor pămîntului, care luau drumul fără întoarcere al străinătății. Epoca s-a sfîrșit, la fel și mentorul ei, însă toamnele ne-au rămas la fel de bogate: cea de anul trecut în mineri pe metru pătrat, care altoind în dreapta și în stînga (mai puțin!) au ajuns la Domnul Trandafir căruia i-au smuls mandatul și i-au „sechestra” cabinetul, cea de anul acesta printr-o serie întregă de alegeri (legislative, prezidențiale, de comisii parlamentare, executive) în urma cărora ne-am ales practic cu același partid unic, la toate nivelurile și eşaloanele puterii.

Prezentarea în cursul zilei de

vineri, apoi validarea parțială a... Clubului Văcărilor (cabinetul condus de premierul Nicolae Văcăroiu, iar din umbră de către „cavalierul” rozelor de la Cotroceni) ne-a spulberat orice iluzie, demonstrîndu-ne că, efectiv s-a ales praful de biata noastră „democrație originală” care, de-abia acum la aproape trei ani de zile ni se dezvăluie cît e de falsă.

Parafrazîndu-l așadar pe poet, vom spune încă o dată: niciodată toamna nu fu mai bogată! O dovedește cu prisosință inegalabila... recoltă de trandafiri, cu a căror dulceață se speră să fim hrăniți întreaga iarnă. Dacă însă ni se va apleca, atunci vom conjuga cu toții la gura sobei — și nu doar pentru actualii miniștrabili — verbul... a pleca!

Ion GERNOD

Acasă o găsi pe soție în bucătărie, pregătînd micul dejun pentru cei doi copii. Tresări cînd îl văzu intrînd pe ușă cu frînzela într-o mînă și căciula în cealaltă.

— Ce-i cu tine, ce s-a-ntîmplat?

— Nimic, ce să se-ntîmple?

— De ce-ai venit acasă?

— Au plecat toți, răspunse el moale, în timp ce se așeză pe un scaun. Fă, te rog, o cafea.

— Cum așa? Unde-au plecat?

— La manifestatie.

— Ce manifestatie?

— Nu ți-am spus ieri de a-fisele răspindite prin oraș?

Firește că i-a spus. Dar ea nu din neștiință întreba, ci din aceea îngrijorare specific femeiască, născută în momentele de cumpănă, cînd fără să știi ce se întîmplă de fapt în cercul tău zodiacal simți numai cum se adună nori negri deasupra sufletului. Își încheie un nasture de la halat și vru să mai pună o întrebare, dar se răzgîndi. Luă ibricul pentru cafea și îl umplu cu apă de la robinet, apoi îl așeză pe flacăra aragazului. Veni din nou lîngă el.

— Să nu faci vreo prostie, zise, atîngîndu-i umărul cu palma. Gîndește-te la copii.

— Tocmai că mă gîndesc, răspunse el cu un soi de nervozitate în voce. Parc-am mai vorbit despre asta.

— Mi-e frică, îngăimă ea, stringîndu-și capotul în jurul umerilor.

— Lasă, că nu se întîmplă nimic, încercă el să o liniștească și, în același timp, să se liniștească pe sine.

Vasile Avram

ZEUL DIN LABIRINT

— Sibiu, decembrie 1989 —

— Am auzit că la Timișoara...

Dar el nu avea chef, de astă dată, de comentarii. Se ridică de pe scaun și se duse să bea un pahar cu apă. Nu-i era

propriu zis sete, dar simțea o uscăciune în gît, iar buzele i se flectaseră ca niște petece de catifea. Lăsă robinetul să curgă abundent cîteva minute, apoi umplu cana și

bău lacom, cu înghițituri mari, simțînd cum apa îi răcorește măruntaiele și șterge puțin din funinginea ce i se cuibărise acolo. Respiră o dată adînc, din întreg plămînul, a-

poi întreabă dacă copiii s-au sculat.

— Acum ce scoală. Mă duc să le încălzesc ceaiul.

— Fă înții cafeaua aia, că vreau să plec.

Avea încă în el un soi de nerăbdare agresivă care o făcu pe soție să tresară. Așa a fost și ieri, și alaltăieri, și aproape în fiecare zi de cînd începuseră evenimentele de la Timișoara. Asculta Europa Liberă, apoi se ducea să comenteze știrile cu prietenii și cu colegii, iar cînd se întorcea era fie morocănos, fie din cale afară de entuziasmat. Într-una din zile chiar plînsese, ca un copil. Ea îl asculta tăcută, neputîndu-și înfrînge o anume senzație de piașă rea. Știa și ea că are dreptate, că nu se mai poate trăi așa, că trebuie făcut ceva pentru a scăpa de mizeria și sărăcia asta, dar frica îi paraliza pînă și gîndul. Se temea mai ales pentru copii: ce s-ar face dacă unul dintre părinți, sau poate chiar amîndoi...?

Turnă cafeaua în cești și se așeză din nou la masă lîngă el.

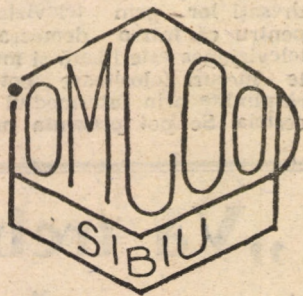
— Eu zic să nu te duci nicăieri. Lasă-i pe alții, dacă e vorba așa, care n-au neveste și copii.

El însă era deja cu gîndul în altă parte. Își sorbi la repezeală cafeaua, își puse din nou paltonul și căciula și, după ce o mai liniști o dată cu cîteva fraze convenționale, ieși în stradă.

(va urma)

S.C.C.
INTREPRINDEREA
PENTRU
OMOGENIZAREA
MIERII — C.O.O.P

S.A. SIBIU
cu sediul în Șos. Alba
Iulia nr. 110,

Efectuează PRESTĂRI DE SERVICII de

TRANSPORT

cu TRACTOR ȘI REMORCI, pentru
POPULAȚIE ȘI AGENȚI ECONOMICI.

Contactați-ne la telefon 41 56 53; 41 53 36; telex
49295.

— 432 —

ANGAJĂM

cu contract prestări servicii
AGENȚI PUBLICITARI
Condiții avantajoase.

Informații la sediul redacției (str. Samuel Brukenthal
nr. 2) între orele 9—13.

S. C. ALDEXIM S. R. L. Cluj-Napoca

PUNCTUL DE DESFACERE SIBIU,
str. Mașiniștilor nr. 72

VINDE EN GROS ȘI EN DETAIL
LA CELE MAI AVANTAJOASE PREȚURI

- ȚIGĂRI, CAFEA NESS, DULCIURI, CIOCOLATA, GUMĂ DE MESTECAT, BĂUTURI;
- INCALȚĂMINTE, CONFECȚII;
- PIVOȚI, CĂMAȘI DE PISTON, POMPĂ DE APĂ, CAPAC POMPĂ APĂ, POMPĂ DE ULEI CU DEBIT MĂRIT, PENTRU DACIA.

VĂ AȘTEPTĂM!

Orar: 8,30—17,00.

— 457 —

Casa de schimb valutar Bucharest Exchange House- Agenția Sibiu

avind puncte în Piața Mare și Parcul Tineretului,
deschise zilnic între orele 8—20, sâmbătă 8—14,
vă oferă cel mai avantajos schimb valutar.

MONEDA	Cumpărare — lei —	Comi- ston	Vinzare — lei —	Comi- ston
U.S.D.	438,6	0	438,	20
D.M.	276	0	276	20
F.S.W.	291	12	291	2,5
E.S.	638	12	638	2,5
L.N.	0,312	12	0,312	2,5
F.F.R.	78,8	12	78,8	2,5
F.B.	13	12	13	2,5
O.S.	37,8	12	37,8	2,5

— 471 —

S. C. „Libertatea” S. A.

Număr de angajați — 2290.
Șomeri? N-a fost cazul. Aici
reducerea locurilor de muncă
s-a făcut prin „selecție natu-
rală”. Pentru că este foarte
greu să stabilești niște crite-
rii și să-i spui apoi omului
să-și caute de lucru.

● MATERIA PRIMĂ — Ii-
na. Asigurată de clienți sau
furnizori (Textila Grivița Bu-
curești și Sintex Sighișoara).

● BENEFICIARI — Fabricile
de confecții, în țară și In-
treprinderea de Comerț Exte-
rior CONFEX București, pen-
tru extern. În Franța se ex-
portă fără intermediar.

● SALARIILE. Salariul re-

alizat este mai mare decât cel
negociat în martie 1992. Po-
sibilitățile financiare ale in-
treprinderii au permis acorda-
rea tuturor indexărilor impu-
se de majorările de prețuri.

● PROFITUL. La sfârșitul

Reportaj

lunii septembrie s-a realizat
un profit brut de 246 milioa-
ne lei din care 138 reprezintă
profit net. Cum s-a reușit? Se
lucrează numai pe bază de
comandă. După ce stofa a fost

produsă nu există riscul de a
rămâne în stoc nevândută.

● VALUTA. Cea mai mare
parte a valutei este cheltuită
cu materia primă, asigurată
de clientul extern. Se evită în
felul acesta recurgerea la cre-
ditele bancare unde dobânzi-
le sînt foarte mari.

● DOTAREA TEHNICĂ. U-
tilajele sînt depășite moral dar
fondurile nu permit încă re-
tehnologizarea întreprinderii.
Un război de țesut costă
100 000 de dolari și este nevoie
de cel puțin 10.

● PRIVATIZAREA. Fiind
o întreprindere mare, chiar
dacă activitatea de producție
este rentabilă, privatizarea nu
este posibilă imediat, deși cei
de aici și-o doresc.

● MUNCITORII. Cei mai
mulți sînt foarte tineri. Nu
au probleme mari. Își iau sa-
larile. Sînt secții unde se cîș-
tigă foarte bine. Oamenii mun-
cesc și cîștigă. Cei care au lu-
crat și sîmbetele au luat în
jur de 30 000 lei. Sigur sînt și
probleme, dar nu sînt de na-
tură a afecta bunul mers al
producției.

Întreprinderea Libertatea,
acum societate comercială pe
acțiuni, a mers foarte bine și
înainte de Revoluție. N-a fost
cazul să se închidă gazul me-
tan ori curentul electric cum
s-a întîmplat în alte părți. Si-
gur, are și Societatea Liberta-
tea datorii și de asemenea be-
neficiari datori. Dacă n-ar fi
blocajul financiar aici n-ar ex-
ista nici un fel de problemă.
Dar nu s-au găsit soluții nici
la nivel superior.

Toate aceste date ne-au fost
puse cu amabilitate la dispo-
ziție de către d-na economist
Doina Mandeal, directorul e-
conomic al societății. Mi s-a
permis apoi ca împreună cu
liderul sindical al societății
dl. Zaharia Mărginean să stau
de vorbă și cu muncitorii. Se
pare că la S.C. Libertatea S.A.
lucrurile stau mult mai bine
decît în alte părți.

Natalia DROG

INFORMAȚII... INFORMAȚII... INFORMAȚII...

ZILELE ASOCIAȚIUNII „ASTRA”

Între 21 noiembrie și 3 de-
cembrie a.c. se vor celebra la
Sibiu ZILELE ASOCIAȚIUNII
„ASTRA”, în organizarea Aso-
ciațiunii Transilvane pentru
Literatură Română și Cultura
Poporului Român — „AS-
TRA”, Universitatea din Sibiu
și Inspectoratul Școlar Jude-
țean Sibiu.

Sîmbătă, 21 noiembrie,
de la ora 10, la Facultatea de
Inginerie se va desfășura șe-
dința Comitetului Central al
Asociațiunii „ASTRA”. De la
ora 12,30 la Casa Sindicatel-
or va avea loc deschiderea
manifestărilor și acțiunilor
organizate de Asociațiune:
ZILELE ASTREI.

TEATRU

Teatrul Național din Tg.
Mureș, prezintă azi, 19 noiem-
brie, de la ora 18, la Sala Sin-

dicatelor din Mediaș, savu-
roasa comedie „Fantoma cu
bretele” după Oscar Wilde.
Biletele se pot procura de la
Agenția de bilete a Casei de
Cultură a Sindicatelor din
Mediaș.

(I.G.)

ADUNARE GENERALA AFDP

AFDP — filiala Sibiu, invi-
tă foștii deținuți politici, per-
soanele cu strămutare de do-
miliu, cei care au avut do-
miliu obligatoriu, precum și
foștii prizonieri de război a-
flați în lagărele sovietice după
23 august 1944, la ADUNA-
REA GENERALA, care va a-
vea loc în sala Teatrului de
Stat din Sibiu, sîmbătă, 21 no-
iembrie 1992, ora 14.

În continuarea adunării, în-
cepînd cu ora 16,30, va avea
loc spectacolul MEMORIA-
LUL DURERII — recital din
creația poezilor și prozatori-
lor trecuți prin închisorile co-
muniste și lagărele de prizo-
nieri, la care este invitat și
publicul.

Își dau concursul actorii
sibieni: PAUL MOCANU,
DANA LAZĂRESCU-POPA,
SANDU POPA, RODICA
MĂRGARIT.

AZIL AUSTRIAC

VIENA — 17.11. — Autori-
tățile austriece au acceptat a-
zilu temporar pentru 170 bos-
neci refugiați care așteptau
de o săptămînă la granița slo-
veno-austriacă. Refugiații au
solicitat azil în Marea Britanie
însă li s-a comunicat că autori-
tățile britanice nu-i poate
prelua pe toți.

BONN — Congresul opozi-
ției social democratice și-a dat
acordul pentru trimiterea de
trupe germane (lucru interzis
de Constituția actuală) în forța
ONU spre a putea interveni în
fosta Iugoslavie. În prezent un
distrugător german se află în
largul coastelor Adriatice dar
nu se va folosi de ultima rez-
oluție ONU pentru controlul
vaselor ce se îndreaptă spre
Iugoslavia mulțumindu-se cu
o misiune de supraveghere.
Ultima rezoluție aprobată de
ONU schimbă modul de su-
praveghere a embargoului.
Dacă pînă acum navele sus-
pectate au transportat mărfuri
spre Iugoslavia erau doar în-
trebate ce duc, în baza rezol-
uției navele pot fi inspectate

și chiar oprite. Comisia Dună-
reană a protestat pentru im-
punerea de taxe (2000 dolari
de fiecare șlep) de către Iu-
goslavia pe partea dunăreană
care-i aparține. Nu s-a ajuns
însă pînă la propunerea de ex-
cludere a Iugoslaviei din Co-
misia Dunăreană.

FLASH

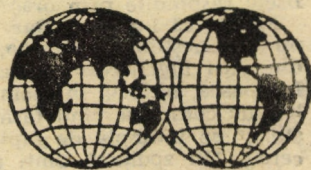
● IMPASUL TRATATIVE-
LOR DE PACE asupra Orien-
tului Apropiat de la Washing-
ton continuă prin acuzații re-
ciproce. Siria acuză Israelul
că n-a dat curs rezoluțiilor
ONU de a ceda teritoriile ocu-
pate în schimbul păcii. În
cursul tratativelor iordaniano-
israeliene au fost abordate te-
mele: apărare, frontiere, refu-
giați și problema apei Iar-
mukului. Yasser Arafat a de-
clarat: „Y. Rabin barează pacea
ca și predecesorul său Y. Sha-
mir. Războiul palestinienilor
va continua pînă cînd ultimul
rabin va părăsi Moscheea din
Al Qods (denumirea palestinie-
ană a Ierusalimului)”. La Wa-
shington s-au decis noi runde
de tratative la 7 și 17 decem-
brie.

● K. KINKEL (ministru de
externe german) își încheie
azi o vizită de 2 zile în Isra-
el.

● MARINA ISRAELIANĂ
caută în apele din apropierea
Greciei, un submarin scufun-
dat.

● V. HAVEL, care a anunțat
luni că va candida la preșe-
denția Cehiei, a cerut apro-
barea de puteri sporite. Noua
Constituție ar trebui să pre-
vedă dreptul președintelui de a
returna parlamentului, legile.

● CU O ZI ÎNAINTEA NE-
GOCIERILOR G.A.T.T., minis-
trul britanic al agriculturii s-a
angajat într-o dispută cu omo-
logul său francez în problema
subvențiilor agricole europene,
învinuindu-l că are o poziție
naționalistă care va duce la
eșuarea tratativelor cu SUA.

● O MARE MANIFESTAȚIE
ANTIGUVERNAMENTALĂ A
AVUT LOG ÎN PAKISTAN î-
nițiată de Partidul Poporului
avînd ca lider pe Benazir Bhu-
tto (fiica lui Ali Bhutto, fost
premier executat în 1979).
100 000 de manifestanți de-a-
lungul a 18 km au protestat
contra președintelui Ghulam
Ishag Khan (ales la 12.12.1988
pentru 5 ani) venit la putere
după dispariția lui Ziaul Haq
într-o catastrofă aeriană.

Rubrică de Emil PORIMB